

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2024

THIRD SEMESTER

Subject: Theorization of Caste (SO22-305)

Date: 20/12/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in detail following questions. (Any One) (20)**
1. Define Caste. Discuss the various theories of caste.
 2. Trace the link between incidents of “Honor Killing” to caste and marriage system in India.
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Discuss Dr. B. R. Ambedkar’s socio-political philosophy.
 2. Explain the resistance of caste-based political parties to the Bill for women’s reservation.
 3. State the scope of caste and politics.
 4. Elaborate the role of Mahatma Gandhi in National Movements.
 5. Describe the caste system in India over the ages.
 6. Elucidate the relationship between caste and democracy.
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Caste and Gender.
 - b) Reservation.
 - c) Non-Violence.
 - d) Dalit Patriarchy.

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. जातीची व्याख्या करा. जातीच्या विविध सिद्धांतांची चर्चा करा.
 २. भारतातील जात आणि विवाह व्यवस्थेशी निगडीत सन्मान हत्येच्या (ऑनर किलिंग) घटनांमधील संबंध शोधा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. डॉ. बी.आर. आंबेडकरांच्या सामाजिक-राजकीय तत्त्वज्ञानावर चर्चा करा.
 २. महिला आरक्षणाच्या विधेयकाला जात-आधारित राजकीय पक्षांच्या विरोधाचे स्पष्टीकरण द्या.
 ३. जात आणि राजकारणाची व्याप्ती सांगा.
 ४. राष्ट्रीय चळवळीतील महात्मा गांधींची भूमिका विशद करा.
 ५. भारतातील जातिव्यवस्थेचे इतिहासातील कालखंडाप्रमाणे वर्णन करा.
 ६. जात आणि लोकशाही यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) जात आणि लिंगभाव
 - ब) आरक्षण
 - क) अहिंसा
 - ड) दलित पितृसत्ता